

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Opgave 2 Sparen in Nederland: een paradox

7 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juiste berekening is:

- (Volgens CBS was de gemiddelde schuld van de volwassenen die rood stonden € 3.800 en de totale schuld € 10,1 miljard.)

Het aantal volwassenen dat rood stond was

$$\frac{\text{totale schuld}}{\text{gemiddelde schuld}} = \frac{10,1 \times 10^9}{3.800} = 2.657.895 \quad 1$$

- Dat is $\frac{2.657.895}{10^6} \times 100\% = 26,6\%$ (van de volwassenen.)

Dat is meer dan een kwart, dus de bewering van de onderzoeker is juist

1

8 maximumscore 2

- (1) hoger 1
- (2) minder 1
- (3) minder 1
- (4) versneld 1

9 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

Bij passief sparen is er geen sprake van verschuiven van de consumptie uit inkomen over de tijd (en is er dus geen sprake van ruilen over de tijd).

10 maximumscore 2

- bij (1) actief sparen
- bij (2) passief sparen
- bij (3) actief sparen
- bij (4) passief sparen

indien vier antwoorden juist 2

indien drie antwoorden juist 1

indien twee of minder antwoorden juist 0

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

11 maximumscore 3

Een voorbeeld van een juiste verklaring van de spaarparadox is:

- Het (actieve) *spaargedrag* van huishoudens is (deels) te *verklaren uit de levensloopplanning*: huishoudens sparen omdat ze vermogen opbouwen voor hun oude dag 1
- De noodzaak om *actief te sparen wordt minder* naarmate er meer sprake is van *passief sparen / waardestijging* van het vermogen. (Deze samenhang is een gevolg van het spaardoel en is in de praktijk waargenomen zoals blijkt uit de zin in de tekst die beschrijft dat het actief sparen daalt met € 8 bij iedere waardestijging van het vermogen met € 100) 1
- In een periode met sterke waardestijging van het belegde vermogen (is het consumentenvertrouwen hoog en) kan dit per saldo leiden tot *negatieve actieve besparingen / meer lenen dan actief sparen, terwijl het totaal van actief en passief sparen positief is / het spaartegoed toeneemt* (en daarmee is er sprake van een spaarparadox) 1

Opmerking

De cursief gedrukte aspecten moeten genoemd of verwoord zijn voor toekenning van scorepunten.